

Skypemøde i styregruppe for Apoteksnetværk 3. april 2019

Susanne Bendixen, **Charlotte Rossing (mødeleder)**, Anton Pottgård, Lotte Stig Nørgaard, Kerly Servilieri, Lone Søndergaard, Rikke Nørgaard Hansen

Deltagere

Rikke Nørgaard Hansen

Referent

1. Referat fra sidst (vedhæftet) Dagsorden
2. Status for igangværende projekter (baseret på log)
- a. Informationssøgning før apoteksbesøg
 - b. Farmaceuten som brobygger i sektorovergangen ved udskrivelse
 - c. Reduktion i langtidsbehandling med protonpumpehæmmere
 - d. På vej mod mere hensigtsmæssig brug af lægemidler: Afprøvning af modeller til stop af unødvendig behandling med protonpumpehæmmere
 - e. Manglende recepter på privat apotek: et landsdækkende og beskrivende studie
 - f. Kommunikationsprojektet: Bedre rådgivningssamtaler – et forsknings-praksisprojekt
 - g. Type 2 diabetes patienters oplevede effekter ved skift til ny medicin
 - h. Evaluering af det danske Netværk for udvikling af apotekspraksis
 - i. Data hotspot
 - j. Udbredelse af medicinsamtaler
 - k. Implementering af rationel farmakoterapi
 - l. Apotekets rolle omkring ”løse recepter”
3. Indkomne projektforslag
- a. Jørn Justesen fra Ringkøbing Løve Apotek. Projekt om substitution. Susanne hvad er status på dette?
 - b. Ønske om hjælp til godkendelse/vurdering af resultater samt formidling af projektresultater fra et projekt, som ikke er optaget i netværket.
4. Planlægning af aktiviteter
- a. Netværksmødet den 8/5
 - b. Dagsorden til Temamøde i styregruppen den 8/5 – skal det rykkes til august?
 - c. Temadag om behandlerfarmaceut og/eller næste netværksmøde om noget andet?
 - d. Oplæg på Pharma+ temadag den 10. november
5. Kommunikation til apotekerne
6. Generel orientering om medlemmer
7. Gensidig orientering om branding af netværket
- a. Logo til netværket?
8. Evt.
- a. Projektstyringslitteratur
 - b. Mødeledelse på skift – hvem næste gang?

1 Referat fra 9. januar 2019 er vedhæftet – nogle kommentarer eller kan det godkendes?

- Når det er godkendt, snakkede vi om at lægge det på hjemmesiden? Vi kan godt bare lægge det op på hjemmesiden med de detaljer, der er.
- Nyt kommissorium er fremsendt – kan det godkendes? Det skal skrives ind, hvem der godkender kommissoriet. Før vi ved det, kan det ikke godkendes. Charlotte og Rikke drøfter det med Danmarks Apotekerforening.
- Filmen fra styregruppen om netværket er ikke klippet sammen endnu,

- men den sendes til styregruppen til godkendelse, så snart den foreligger.
- Medicin uden skade: forslag om, at det sættes på til drøftelse til et længere styregruppemøde end dette.
- Danmarks Apotekerforenings Innovation Hub. Charlotte og Susanne har været med til en workshop hhv. den 21. januar og 23. januar – orientering herfra hvis relevant. Charlotte blev syg. **Rikke** opfordrer **Susanne** til at skrive en status til os. Lotte er blevet individinterviewet.
- Pharmakon er ved at få ny hjemmeside. I den forbindelse får Apoteksnetværket også ny hjemmeside. Link sendes ud til medlemmerne, når det er klar. Ansvar: **Rikke**

2 Link til hjemmesiden, hvor de fulde beskrivelser af projekterne er:

<https://www.pharmakon.dk/apotek-primær-sundhedssektor/apoteksnetvaerk/>

Informationssøgning før apoteksbesøg

Kortlægningen, hvor seks apoteker i Apoteksnetværket deltog, er færdig, og der blev indsamlet data for 3464 kunder. Dataanalysen er færdig, og der er ved at blive udarbejdet en videnskabelig artikel til indsendelse i løbet af marts/april. Der er indsendt abstract til Nordic Social Pharmacy and Health Services Research konferencen (NSPC) i juni 2019 på Københavns Universitet og Pharmakon.

Det forventes, at der også sendes et abstract til FIP kongressen 2019, hvor Charlotte Rossing, som er den eneste fra styregruppen, som skal afsted, har mulighed for at passe den.

Farmaceuten som brobygger i sektorovergangen ved udskrivelse

Efter workshoppen i januar er der lavet et oplæg til en samarbejdsmodel. I starten af april skal den endelige apoteksintervention, som bygger på samarbejdsmodellen udvikles. Apoteksinterventionen skal baseres på patienternes behov efter udskrivelsen, som er indhentet fra gældende litteratur og skal opbygges efter, hvad der allerede er undersøgt i litteraturen, som har effekt. Endvidere inddrages resultaterne fra såvel workshop som fokusgrupper, der blev afholdt i hhv. juni 2017 og januar 2019. Udviklingen sker i samarbejde med vejledergruppen og den ph.d.-studerende. Der forventes indsendelse af videnskabelig artikel fra fokusgrupperne primo juli 2019, og de forventes samtidig formidlet på NSPC 2019.

Reduktion i langtidsbehandling med protonpumpehæmmere

Projektlederen Anne Mette Jørgensen, Stege Apotek har i samarbejde med Anton Pottegård, styregruppemedlem, udarbejdet et abstract, som submittes til konferencen NSPC, hvor det præsenteres af Anne Mette Jørgensen. Derudover præsenterer Anne Mette Jørgensen resultaterne på et webinar den 26. marts, som optages og formidles til Apoteksnetværkets medlemmer. Link til optaget webinar:

<http://pharmakon.adobeconnect.com/pcqoah2l4thm/>

På vej mod mere hensigtsmæssig brug af lægemidler: Afprøvning af modeller til stop af unødvendig behandling med protonpumpehæmmere

Projektet er finansieret af Medicinpuljen og anmeldt formelt til Apoteksnetværket. Projektet er ved at blive planlagt, fx netop anmeldt til Videnskabs-etisk Komite, og forventes at starte i løbet af foråret 2019.

Manglende recepter på privat apotek: et landsdækkende og beskrivende studie

Manuskript til videnskabelig artikel er under review hos International Journal of Clinical Pharmacy. Derudover er der indsendt abstract til ICPE konferencen i Philadelphia i august 2019.

Kommunikationsprojektet: Bedre rådgivningssamtaler – et forskningspraksisprojekt

Kommunikationsprojektet: Bedre rådgivningssamtaler – et forskningspraksisprojekt: "Gruppen bag projektet afventer svar fra Innovationsfonden og Novo Nordisk fonden - og vil i foråret arbejde videre i henhold til svar herfra med henblik på at sikre finansiering af projektet".

Der er kommet afslag fra Innovationsfonden, og projektgruppen arbejder videre med, hvordan der arbejdes videre med at skaffe finansiering.

Type 2 diabetes patienters oplevede effekter ved skift til ny medicin

"Det er fortsat svært at rekruttere deltagere til projektet. Projektlederne har sendt besked ud via FB, men fik da ikke nye indsamlere. I alt er kun indsamlet 14 spørgeskemaer. Antal Xultophy-brugere er opgjort på de tre apoteker, som Nada Alkis' tre apoteker (Brøndby Øster, Brøndby Vester og Rødovre). Her har i alt 34 ud af ca. 50.000 fået Xultopy, men kun 14 har fastholdt medicineringen. Der rejser sig nu to vigtige spørgsmål. 1) Hvordan får vi flere indsamlere og 2) Hvordan holder vi dampen oppe for de, der har meldt sig? Ad 1) Egne forslag: Bedring forklaring om projektet og dets betydning - Sætte projektet i perspektiv ift. farmaceuternes fremtidige roller - Finde ud af, om der er skepsis overfor projektet, da det er en slags support til et firma - Få indsamlerne til at overtale/overlade mere til studerende - Få støtte fra styregruppen. Ad 2) Besøge apotekerne og forklare om projektet - Møde indsamlerne, hvis de alligevel er i København - Møde indsamlerne ved netværkets arrangementer. Sende månedlige rapporteringer om fremdriften til de enkelte indsamlere"

Evaluering af det danske Netværk for udvikling af apotekspraksis

Analyse og rapport er færdig. Anton har sendt resultaterne ud til styregruppen. Det blev drøftet, hvilke tiltag der skal sættes i gang på baggrund af disse resultater, og hvordan resultaterne formidles ud til medlemmer af netværket.

Resultater nedenfor sendt i e-mail fra Anton:

De samlede konklusioner er desværre lidt begrænset af, at der kun var 4 ikke-medlemmer der besvarede skemaet, samt generelt relativt få besvarelser. Ikke desto mindre er der et ret klart billede af, at folk generelt er godt tilfredse. Der er vedhæftet et 2-siders resumé, som Anton foreslår, at alle læser, og så den samlede opgave på ca. 20 sider, som alle kan læse, hvis man vil se nærmere på det.

Anton har nedenfor opsummeret hvilke konkrete tiltag, han mener vi skal lave på baggrund af Julies arbejde, og den øvrige styregruppe støttede op omkring disse forslag.

- Status til medlemmer: Selvom medlemskabet bindes op på det enkelte apotek, så bør status-mails i tillæg sendes ud til de enkeltpersoner, der deltager – dvs. direkte til deres egne arbejdsmails. Kommentarer fra styregruppen og Rikke: det afhænger af, hvilken e-mail de selv opgiver, men vi kan opfordre til, at der komme personlige e-mails på listen. Men det er deres eget valg.

- Netværksmøderne: Vi bør have et massivt fokus på ”hvad fik vi ud af at være med i projekterne” og ”hvilke udfordringer var der undervejs og hvad lykkedes godt”, altså en ret praksisnær tilgang.
- Netværksmøderne: Må også gerne indeholde noget oplæg om ”hvad sker der på apotek i disse år nationalt/internationalt”, dvs. noget viden ”udefra”.
- Flere fremhæver ”netværket = sammenhold, og det mangler vi i disse år”. Det bør vi bruge som ”salgsargument”. Kommentarer fra styregruppen og Rikke: Det kan bruges, når vi reklamerer for netværket.
- Vi bør meget klart og uigenkaldeligt melde ud, at farmakonomer naturligvis også er velkomne i netværket.
- Folk efterlyser ”idebank” til at gemme hverdagens ideer. Vi kunne opfordre medlemmerne til at købe en ”kinabog” til deres kitler til at nedfælde ideer. Gøre det til en ting ”man gør”, når man er med i netværket. Kommentarer fra styregruppen og Rikke: Det undersøges, om der kan lægges noget på hjemmesiden, hvor medlemmer kan skrive ind.
- Der bør udvikles en klar guide til hvad der forventes ift. at afslutte og formidle et projekt.

Vi vil gerne arbejde for at få vores egen spalte i Pharmadanmark (**Lotte** undersøger), Farmaci (**Charlotte og Rikke** undersøger) og Farmakonomien (**Anton** undersøger). Mange farmakonomer har indtryk af, at det er et farmaceutnetværk. **Lotte, Charlotte og Anton** har ansvar for en kommunikationsplan laves – denne sendes rundt til styregruppen. Samtidig kan vi også rekruttere en farmakonom til styregruppen.

Anton har ansvar for formidling af resultaterne af evaluering af netværket. **Pharmakon** stiller gerne webinarrum til rådighed, hvis det skal formidles på denne måde.

Data hotspot – NYT projekt

Flere og flere patienter monitorerer deres sundhed hver dag bl.a. via apps. Patienterne forventer, at de sundhedsprofessionelle kan gå i dialog med dem om resultaterne fra monitoreringen. Formålet med dette projekt er at finde ud af, hvordan apoteket i rådgivningen bedst støtter op om kundens viden og tiltag omkring sin egen sundhed. Det skal kortlægges, hvor mange kunder der i dag bruger sundhedsapps til monitorering, og hvad de ønsker og forventer af apoteket i relation til det.

Der er nedsat en styregruppe med repræsentanter fra 2-3 apoteker og Københavns Sønderbro Apotek har projektlederrollen. Der er sendt projektbeskrivelsesramme projektleder, som skal udfyldes og sendes til styregruppen.

Susanne og Charlotte er kontaktpersoner fra styregruppen på dette projekt.

Udbredelse af medicinsamtaler

Formålet med projektet skal være at afdække behovet for Medicinsamtaler, og øge antallet af udførte Medicinsamtaler. Dette for at skabe tryghed, motivation og viden hos borgeren samt at forebygge indlæggelser. Der er brug for fokus på visitationen af borgerne med brug af støttereds-kaberne, der ligger fra Danmarks Apotekerforening, da det er visitationen, der lige nu er svær. Herunder skal der også arbejdes med, hvordan samarbejdet mellem apotek og almen praksis kan foregå i forbindelse med Medicinsamtale. På sigt ønskes det også at måle på, hvad borgeren får ud af samtalen.

Styregruppen består af i alt fire repræsentanter fra apotekerne Københavns Sønderbro Apotek, Odder Apotek, Kongelig Hof Apotek og Odense Bolbro Apotek. Der er sendt projektbeskrivelsesramme projektleder, som skal udfyldes og sendes til styregruppen.

11 apoteker har allerede meldt sig som dataindsamlere. Men flere kan være med, når projektet bliver mere konkretiseret.

Gruppen mødes mandag d. 1/4 for planlægning af retningslinjer, projektformulering og udkast til pilottest. Referatet fra dette møde bliver up-loaded på gruppens FB-side.

Lone og Susanne er kontaktpersoner fra styregruppen på dette projekt.

Implementering af rationel farmakoterapi

Projektgruppen besluttede, at der lige nu skal arbejdes med én risikogrube: Borgere, der får kombinationen thiazid, ACE-hæmmer og NSAID (Triple whammy effekt, som kan påvirke nyrene). Formålet med projektet er at identificere risikopatienter, så der for disse kan forebygges en uhensigtsmæssig lægemiddelkombination, som skader nyrene og undgå indlæggelser pga. nyreskade forårsaget af lægemiddelkombinationen.

Projektet inddeles i tre faser:

1. Litteratursøgning og praksis-review (hjælp fra farmaceutstuderende)
2. Kortlægning:
 - a. Hvor mange apotekskunder får kombinationen Thiazid, ACE-hæmmer og NSAID ("Triple whammy"). Det skal besluttes, om det kun skal være håndkøbskunder (NSAID), eller det skal også skal være receptkunder.
 - b. Hvor mange bliver lige nu indlagt med nyreskader? Hvor mange bliver indlagt med nyreskader, hvor man ved, det er en lægemiddelkombination? Evt. ved brug af registerdata.
3. Intervention:
 - a. fx infoseddel til kunder for at forebygge potentielle indlæggelser. Herunder registrere hvor mange, der har fået interventionen.
 - b. fx samarbejde med lægehusene omkring disse risikopatienter. Herunder registrere, hvor mange der har fået interventionen.
 - c. Hvor mange får kombinationen efter intervention (ny kortlægning)?

Styre- og projektgruppe består af i alt tre repræsentanter fra apotekerne Ejby Apotek og Stege Apotek. Projektledelsen ligger på Ejby Apotek. Derudover bidrager Odense Bolbro Apotek til indsamling af data. Projektgruppen vil rekruttere flere apoteker til dataindsamling gennem netværket. Første projektmøde afholdes i starten af april 2019. Der er sendt projektbeskrivelsesramme til gruppen, som de skal udfylde og sende til styregruppen.

Charlotte er kontaktperson fra styregruppen på dette projekt. **Rikke** bidrager også i dette projekt.

Apotekets rolle omkring "løse recepter":

Det opleves som et dagligt problem på apotekerne, at der ligger "løse recepter" i systemerne, som ikke er tilknyttet en ordination. Herved bliver det

svært at vurdere, om recepten fortsat er gældende. Det kan i sidste ende give en udfordring for patientsikkerheden, hvis der udleveres medicin, som ikke længere er tiltænkt i borgerens behandling.

Der indsamles data på "løse recepter" og ordinationer fra 10 patienter på hvert af de fire deltagende apoteker (evt. flere, hvis flere i netværket vil være med).

Der er nedsat en styre- og projektgruppe bestående af fire apoteker, hvor projektledelsen ligger på Horsens Søndergades Apotek. Projektgruppen har lavet en Facebookgruppe for dataindsamlerne. Der er sendt projektbeskrivelsesramme til gruppen, som de skal udfylde og sendes til styregruppen.

Gruppen har specifikt efterspurgt hjælp til at lave et elektronisk dataregistreringsark, hvor de kan samle data på tværs af apotekerne. Hvem fra styregruppen kan hjælpe med dette?

Lotte og Susanne er kontaktpersoner fra styregruppen på dette projekt. **Lotte** finder ud af, hvad de har brug for. **Pharmakon** kan godt hjælpe til alt efter, hvad der er behov for.

Det blev drøftet, hvordan vi forholder også til deltagere fra andre apoteker til netværksmøderne, når vi sætter konkrete projekter i gang på møderne. Hvad gør vi med projekter, der kører, hvor nogle, som ikke er i netværket, er med. Det er vigtigt, at en fra netværket er projektleder, men andre apoteker kan godt være med til at indsamle data. Dog skal disse apotekere opfordres og motiveres til at melde sig ind i netværket, så det vises, at der er ledelsesopbakning.

- 3 a. Status vedrørende projektforslag fra Ringkøbing Løve Apotek ved **Susanne**. Det er ikke lykkedes Susanne at få fat i projektlederen fra Ringkøbing Løve Apotek.
- b. Ønske om hjælp til godkendelse/vurdering af resultater samt formidling af projektresultater fra et projekt, som ikke er optaget i netværket (vedhæftet til referatet). Og ønske om hjælp til at udarbejde fase 2 i projektet med en datasamling fra flere apoteker. Måske 50 recepter pr. apotek.

Abstract:

"Formålet med dette projekt er at måle efterlevelsen af doseringsvejledninger for syrepumpehæmmere (PPI) til patienter der henter receptmedicin, der indeholder en PPI på Tarm, Skjern og Ølgod apoteker. Doseringsvejledninger blev taget fra IRF, DSGH og promedicin i dette projekt.

Deltagerne: Dataindsamling fra 513 afhentet recepter. Recepterne blev samlet over 6 uger (3,4,5,6,7 og 8 i 2017) i både Tarm, Skjern og Ølgod apotek i den samme periode.

Rikke har opfordret farmaceuten til at fortælle om projektet i Facebookgruppen. Styregruppen formidler ikke projektet yderligere, da det ikke har været optaget i netværket, men de vil gerne se på at være med i fase 2 af projektet. **Rikke** beder farmaceuten om at udfylde projektbeskrivelsesrammen og sende til styregruppen.

4 Netværksmøde den 8/5

Vi har holdt netværksmøde i januar, og vi har lovet to møder om året. Der er for travlt på apotekerne lige nu med bl.a. behandlerfarmaceut, så derfor

venter vi med et møde til efteråret. Vi rykker mødet til august eller september. **Rikke** sender forslag til datoer ud til styregruppen.

Ønske fra en fra netværket: "Godt med en masse om, at gå i gang med et projekt, men det svære for mig har været at afslutte og formidle – kan vi få noget om det?"

Dagsorden til temamøde i styregruppen den 8/5

Vi rykker temamøde til august. **Rikke** sender forslag til datoer ud til styregruppen.

Temadag om behandlerfarmaceut og/eller næste netværksmøde om noget andet?

Idegenerering:

- De vil gerne høre om initiativer rundt i verden og Danmark i apotekspraksis (det har de efterspurgt i evalueringen). Vente til efter FIP.
- Det kunne være mere om medicin- og compliancesamtaler som tema. Hvis vi skal gøre det, skal vi gøre det ud fra et projektperspektiv. Vi kan måske allerede nå at få noget fra Medicin- og Compliancesamtaleprojektet fx dataindsamling på compliancesamtaler kunne være et emne og måske metode gennemgang og træning. Fx med feedback fra "den store gruppe" på metode og projekt.
- Man kunne på 3-5 minutter (eller mere) gennemgå processen om at publicere.
- Også oplæg om artikler på LinkedIn fra Anton kunne være godt
- Vi kan evt. holde en temadag sammen med Pharmadanmark om behandlerfarmaceut.
- Vi kunne lave en temadag, hvor vi går sammen med Pharmadanmark om behandlerfarmaceut og Medicin- og compliancesamtale projekt. Og så holde et nyt møde i nov/dec med "Inspiration og vidensdeling på projekter rundt i verden", som er efter FIP.
- Farmakonomforeningen deltager meget gerne i vores næste netværksmøde, hvor de også gerne vil holde et lille oplæg om Udviklingspuljen.

Charlotte snakker med Pharmadanmark og melder tilbage til styregruppen, hvad de siger.

Detaljer om temadagen/netværksmødet drøftes på styregruppemøde den 3. juli og på temadag for styregruppen i august.

Oplæg på Pharma+ temadag den 10. november

Lotte holder oplæg evt. sammen med **Susanne**. **Susanne og Lotte** snakker med Betina om detaljer og honorar.

5 Nyhedsbrev er sendt ud den 8. marts 2019.

Der laves et kort nyhedsbrev om PPI og ny hjemmeside for netværket. **Rikke** skriver for. Måske også dato for netværksmøde/temadag ind her.

6 Generel orientering om medlemmer:

- Roskilde Dom Apotek har meldt sig ud af netværket. Souschefen stoppede på apoteket, og apotekeren ønskede ikke længere at være medlem.
- Vejen og Egtveds apoteker stopper pr. 31. marts. **Kristin og Rikke** kontakter ny apoteker, når han lige er landet.
- Odder Apotek er blevet medlem af netværket.

- 7 Vi har efterlyst en farmakonom til styregruppen gennem seneste nyhedsbrev den 8. marts 2019.

Rikke har holdt oplæg om Apoteksnetværket på Apoteksfarmaceutkongressen sammen med to farmaceuter fra apotekerne.

Rikke har holdt oplæg om Apoteksnetværket for snart uddannede farmakonomer. Også med fortællingen om, at vi gerne vil have en farmakonom i styregruppen, så de også kan sige det til deres kolleger.

Skal vi have et logo til netværket? Ja. **Pharmakon** prøver at give et bud.

Susanne vil gerne arbejde sammen med **Pharmakon** om det.

- 8 Projektstyringslitteratur. Er der behov for det? Det var fint det, der blev delt ud på netværksmødet i januar. **Lone** hører i hendes projektgruppe (Medicin- og compliancesamtaler), om der er brug for andet.

Vi kunne på netværksmøder snakke eksempler ind i teorien fx valg af interviewpersoner. Idé til næste netværksmøde: Oral presentation, hvor man får feedback på sit projekt.

Mødeledelse på skift – hvem næste gang? **Rikke** sætter en mødeleder på.

Det er kun mødeledelsen, der går på skift. **Pharmakon** varetager de administrative ting op til mødet, og teknikken under mødet.

Vi har i dag fået alle på det virtuelle møde med lyd (både lytte og tale). Nogle kom lidt senere på end andre. De fleste var glade for denne løsning i stedet for Skype for Business. En ønsker Skype for Business, fordi der er telefonopkobling. Begrænsningen ved Skype for Business er, at hvis dem, der skal være med til mødet, ikke har licensen, kan der maks være tre på, og de kan kun være med til et møde tre gange (prøveabonnement). Næste gang prøver vi Adobe Meeting igen. Det er vigtigt, at alle har headset med mikrofon – ellers giver det ekko. Derudover skal der være ordentlig internetforbindelse.